

Алтай ауданы бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілу және

жинақталу нормаларын есептеудің қағидаларын бекіту туралы

Шығыс Қазақстан облысы Алтай ауданы әкімдігінің 2021 жылғы 15 қарашадағы № 473 қаулысы

Қазақстан Республикасының Экология кодексінің 365-бабы 4-тармағының 6) тармақшасына сәйкес Алтай ауданының әкімдігі ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Алтай ауданы бойынша қоса беріліп отырған коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің қағидалары бекітілсін.

2. "Алтай ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі" мемлекеттік мекемесі заңнамамен белгіленген тәртіpte осы қаулының Алтай ауданы әкімінің интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Алтай ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы саласына жетекшілік ететін әкімнің орынбасарына жүктелсін.

4. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған құнінен кейін қолданысқа енгізіледі.

Алтай ауданының әкімі

К. Байғонусов

Алтай ауданы әкімдігінің

15 қарашадағы 2021 жылғы

№ 473 қаулысына

косымша

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің қағидалары 1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасының Экология кодексінің 365-бабы 4-тармағының 6) тармақшасына, Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 1 қыркүйектегі № 347 бұйрығымен (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 24212 болып тіркелген) бекітілген коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің үлгілік қағидаларына сәйкес әзірленді және коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің тәртібін айқындайды.

2. Коммуналдық қалдықтар деп мынадай тұтыну қалдықтары түсініледі:

1) өзгелермен қатар қағаз бен картонды, шыныны, металдарды, пластмассаны, органикалық қалдықтарды, сүректі, тоқыманы, қаптаманы, пайдаланылған электр

және электрондық жабдықтарды, батареялар мен аккумуляторларды қоса алғанда, үй шаруашылықтарының аралас қалдықтары мен бөлек жиналған қалдықтар;

2) егер аралас қалдықтар және басқа көздерден бөлек жиналған қалдықтар өзінің сипаты мен құрамы бойынша үй шаруашылықтарының қалдықтарына үқсас болса, осындай қалдықтар.

Коммуналдық қалдықтарға өндіріс, ауыл шаруашылығы, орман шаруашылығы, балық аулау, септиктер мен көріз желілері, сондай-ақ сарқынды судың тұнбасын қоса алғанда, тазарту құрылышайлары қалдықтары, пайдаланудан шығып қалған көлік құралдары немесе құрылым қалдықтары кірмейді.

Тұтыну қалдықтарына адамның тыныс-тіршілік әрекеті нәтижесінде түзілген қалдықтар, өзінің тұтыну қасиеттерін толық немесе ішінара жоғалтқан өнімдер және (немесе) бұйымдар, олардың қаптамасы және агрегаттық жай-күйіне қарамастан жарамдылық не пайдалану мерзімі біткен, сондай-ақ меншік иесі өз бетінше физикалық түрде құтылған не тұтыну қалдықтарының қатарына құжатпен аударған өзге де заттар немесе олардың қалдықтары жатады.

3. Коммуналдық қалдықтардың қауіпті құрауыштары (электрондық және электр жабдықтар, құрамында сынап бар қалдықтар, батарейкалар, аккумуляторлар және өзге де қауіпті құрамастар) бөлек жиналуға және арнайы бейімделген кәсіпорындарға қалпына келтіруге берілуге тиіс.

2-тарау. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеу тәртібі

4. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары тұрғын үй қорының барлық объектілері, тұрғын емес үй-жайлар үшін жеке-жеке белгіленеді.

5. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес тұрғын үй қорының барлық объектілері үшін және тұрғын емес үй-жайлар бойынша анықталады.

6. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары кейіннен есептік бірлікке жинақталу көлемін кейін есептей отырып, заттай өлшеу жүргізу жолымен анықталады.

7. Заттай өлшеулер жүргізу үшін көріктендіру әртүрлі деңгейі бар екі үлгідегі тұрғын үй қорының объектілері бөлінеді:

1) тұтынушыларға коммуналдық қызметтерді ұсыну үшін пайдаланылатын үйішілік инженерлік коммуникациялары мен жабдықтары бар жайлы тұрғын үй;

2) тұтынушыларға коммуналдық қызмет көрсету үшін пайдаланылатын үйішілік инженерлік коммуникациялары мен жабдықтары жоқ жайлы емес тұрғын үй.

8. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын айқындау үшін тұрғын халықтың мынадай саны бар участекер бөлінеді: тұрғындарының саны 300 мың адамға дейінгі елді мекендерде участекер абаттандырудың әрбір түрі бойынша тұрғындардың жалпы санының 2%-ын қамти отырып таңдалады.

9. Таңдап алған объектілерде өлшеу жүргізу алдында жергілікті атқарушы органдар коммуналдық қалдықтарды жинау мен шығаруды жүзеге асыратын ұйымдармен бірлесіп, осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысандар бойынша тұрғын қоры мен тұрғын емес үй-жайлардың коммуналдық паспортын жасайды.

10. Түзілген және жинақталған коммуналдық қалдықтардың массасы мен көлемін анықтау үшін өлшеу сыйғышы мен салмақ өлшеу жабдығы пайдаланылады.

11. Өлшеу алдында контейнердегі қалдықтар коммуналдық қалдықтарды жинау мен шығаруды жүзеге асыратын ұйыммен тәсестіріледі және өлшеу сыйғышының көмегімен қалдықтардың көлемі анықталады.

12. Жинақталған қалдықтардың массасы толтырылған контейнерлерді өлшеу және коммуналдық қалдықтарды жинау мен шығаруды жүзеге асыратын ұйымның бос контейнердің массасын одан әрі шегеру жолымен айқындалады.

13. Бір участеке түзілген және жинақталған қалдықтардың жалпы көлемі арнайы техниканың (қоқыс тасығыштың) шанағын толтырған және басқа участекерден қоқысты тиесін мүмкін болмаған кезде, қалдықтардың массасын қоқыс тиелген және бос машиналарды автомобиль таразысында өлшеу жолымен анықтауға жол беріледі.

14. Түзілген және жинақталған қалдықтардың массасы мен көлемі жөніндегі деректерді жергілікті атқарушы орган Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бастапқы жазба бланкісіне енгізеді.

15. Өлшеу бойынша бастапқы материалдарды өндегеннен кейін әрбір объектінің алған деректері (массасы, көлемі) аптаның күндері бойынша қосылады және жергілікті атқарушы орган Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының жиынтық маусымдық ведомосына енгізеді.

16. Маусымдық өлшеулер жүргізілгеннен кейін жергілікті атқарушы орган осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының жиынтық жылдық ведомосына деректерді (масса, көлем) енгізеді.

17. Белгілі бір объекті бойынша өлшеу болжанып отырған коммуналдық қалдықтарды жинағанда басқа объектілердің коммуналдық қалдықтары араласып кетпеуге.

18. Қалдықтардың жинақталуын анықтаған кезде бірдей сыйымдылықтағы стандартты контейнерлер пайдаланылады. Қалдықтарды барынша толық есепке алу және біркелкі емес түзілу мен жинақталу коэффициентін анықтауға қосымша контейнерлер орнату көзделеді, оларды орнату қажеттілігі мен олардың саны тандап алынған участекерді тексерген кезде нақтыланады.

Барлық контейнерлер толығымен тазалануы керек:

1) күн сайын әкету кезінде – өлшеу басталғанға дейін бір тәулік бұрын;

2) кесте бойынша әкету кезінде күн сайын – кесте бойынша әкетудің соңғы күні өлшеу аптасының алдында.

19. Өлшеу басталғанға дейін бір тәулік бұрын коммуналдық қалдықтарды жинау мен шығаруды жүзеге асыратын ұйым барлық контейнерлерді толық тазартуы тиіс.

20. Өлшеу бойынша бастапқы материалдарды өндедеу олар жүргізілгеннен кейін келесі күннен кешіктірілмей жүргізіледі.

З-тарау. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеу

21. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеу былайша жүргізіледі:

1) бір тәулікте объектіде коммуналдық қалдықтарды жинақтауға арналған бір контейнерде түзілген және жинақталған қалдықтардың көлемін анықтау ($V_{конт.}$, M_3):

$$V_{конт}=h^*S$$

мұндағы h - контейнердің түбінен бастап жинақталған коммуналдық қалдықтардың жоғарғы нүктесіне дейінгі биіктік, м;

S – контейнер түбінің алаңы, m^2 ;

2) контейнерлік аланда коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының жалпы көлемін анықтау ($V_{тәу}, m^3$), егер контейнерлік аланда коммуналдық қалдықтарды жинақтауға арналған контейнерлердің саны бірден артық болса:

$$V_{тәу}=V_{конт1}+V_{конт2}+V_{конт3}\dots$$

мұндағы $V_{конт1}, V_{конт2}, V_{конт3}$ – контейнерлік аланда орналасқан әрбір контейнер бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының тәуліктік көлемі. Есептеу контейнерлік аланда орналасқан контейнердің санына байланысты жүргізіледі;

3) коммуналдық қалдықтарды жинақтауға арналған контейнерде жинақталған коммуналдық қалдықтардың тәуліктік массасын анықтау (тконт., кг) мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$$тконт=m^3 \cdot тп$$

мұндағы m^3 – қалдықтар тиелген контейнердің массасы, кг;

тп – қалдықтардан бос контейнердің массасы, кг;

4) объектіде түзілген коммуналдық қалдықтардың тәуліктік массасын анықтау (ттәу., кг) мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$$ттәу = тконт1 + тконт2 + тконт3 \dots$$

мұндағы тконт1, тконт2, тконт3 - контейнерлік аланда орналасқан әрбір контейнер бойынша коммуналдық қалдықтардың тәуліктік массасы. Есептеу контейнерлік аланда орналасқан контейнерлердің санына байланысты жүргізіледі;

5) өлшеулер контейнерлік алаңнан қалдықтарды шығарғанға дейін тәуліктің бір уақытында жүргізіледі. Өлшеулерді жүргізу кезеңі: жеті күн (үзіліссіз).

Өлшеулерді жүргізу мерзімдері: қыс-желтоқсан, қаңтар, ақпан; көктем-наурыз, сәуір, мамыр; жаз-маусым, шілде, тамыз; күз-қыркүйек, қазан, қараша.

Маусымдық кезең ішінде объектіде түзілген коммуналдық қалдықтардың көлемін анықтау (Vмаус, м³) мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$$V_{маус} = V_{тәу1} + V_{тәу2} + \dots + V_{тәу7}$$

мұндағы Vтәу1, Vтәу2 – белгілі бір маусымда әр тәулік ішінде объектіде пайда болған коммуналдық қалдықтардың көлемі;

6) маусымдық кезең ішінде объектіде пайда болған коммуналдық қалдықтардың көлемін анықтау (ттмаус, кг) мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$$ттмаус = ттәу1 + ттәу2 + \dots + ттәу7$$

мұндағы ттәу1 ттәу2 – белгілі бір маусымда тәулік ішінде объектідегі коммуналдық қалдықтардың массасы;

7) объектіде коммуналдық қалдықтардың түзілу көздерінің санынан коммуналдық қалдықтардың орташа маусымдық нормасын анықтау мынадай формула бойынша жүргізіледі:

көлемі бойынша (Vтм, м³):

$$V_{тм} = V_{маус} / (n_{ха})$$

массасы бойынша (ттм, кг):

$$ттм = ттмаус / (n_{ха})$$

мұндағы n - маусымдық кезең ішінде бақылау тәулігінің саны;

a – есептік бірліктің саны.

8) объектіде есептік бірлікке коммуналдық қалдықтардың тәуліктік орташа жылдық нормасын анықтау мынадай формула бойынша жүргізіледі:

көлемі бойынша (Vтом, м³):

$$V_{том} = (V_{ктм} + V_{ктм} + V_{жтм} + V_{кутм}) / n$$

массасы бойынша (ттом, кг):

$m_{tom} = (m_{kmt} + m_{ktm} + m_{jktm} + m_{kq} t_m) / n$

мұндағы жоғарғы индекстер "к", "к", "ж", "кү" – қыста – "к", көктемде – "к", жазда – "ж", күзде "кү" – есептік бірлікте тиісінше қалдықтар пайда болуының тәуліктік орташа маусымдық нормативтерін білдіреді;

n – қалдықтар пайда болған маусымның саны ($n=4$).

9) Объектіде есептік бірлікте коммуналдық қалдықтардың пайда болуымен жинақталуының жылдық нормасын анықтау мынадай формула бойынша жүргізіледі:

көлемі бойынша (V_{jk} , м³):

$V_{jk} = V_{total} n_k$

массасы бойынша (m_{jk} , кг):

$m_{jk} = m_{total} X n_k$

мұндағы n_k – жылдағы күннің саны.

22. Коммуналдық қалдықтардың орташа тығыздығын анықтау, коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының маусымдық және тәуліктік біртекті емес коэффициентін анықтауға қосымша мынадай есеп жүргізіледі:

1) коммуналдық қалдықтардың орташа тығыздығын анықтау (g_{op} , кг/м³) мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$g_{op} = m/V,$

мұндағы m және V - есептік бірлікте тиісінше массасы мен көлемі бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының жылдық немесе орташа маусымдық нормативтері;

2) коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының маусымдық біртекті емес коэффициентін (k_{be}) анықтау мынадай формула бойынша жүргізіледі:

көлемі бойынша:

$K_{be} = V_{om}/V_{jk}$

массасы бойынша:

$K_{be} = m_{om}/m_{jk}$

3) коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының тәуліктік маусымдық біртекті емес коэффициентін анықтау мынадай формула бойынша жүргізіледі:

көлемі бойынша:

$K_{mb} = V_{max.tay}/V_{om}$

мұндағы $V_{max.tay}$ – маусымда объектідегі коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының ең жоғарғы тәуліктік көлемі, м³

массасы бойынша:

кшн= ттахтәу./том

мұндағы ттах.тәу.– маусымда объектідегі коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының ең жоғарғы тәуліктік массасы, кг.

23. Накты және есептік жылдық көлемді салыстыру үшін коммуналдық қалдықтардың пайда болуы мен жинақталуының есептік бірлікте белгіленген жылдық нормативтері есептік бірліктің санына көбейтіледі. Алынған коммуналдық қалдықтардың түзілуінің есептік жылдық көлемінің айырмасы олардың дәл сол объектіде бір жыл ішінде накты жинақталуының бес пайзынан аспауға тиіс. Есепті және накты деректерде бес пайыздан артық айырма болған жағдайда коммуналдық қалдықтардың түзілуінің сараланған нормативтері олар түзілетін негізгі объектілер бойынша талап етілген қателіктермен нәтижеге шыққанға дейін түзетіледі.

Коммуналдық қалдықтардың
түзілу және жинақталу
нормаларын
есептеудің үлгілік қағидалары
1-қосымша

Тұрғын үй қоры мен тұрғын емес үй-жайлар объектілерінің тұрлери

№	Коммуналдық қалдықтар жинақталатын объектілер	Есептік бірлік
1	Жайлы және жайлы емес үйлер	1 тұрғын
2	Жатақханалар, интернаттар, балалар үйлері, карттар үйлері және сол сияқтылар	1 орын
3	Қонақ үйлер, санаторийлер, демалыс үйлері	1 орын
4	Балабақшалар, бебекжай және басқа да мектепке дейінгі мекемелер	1 орын
5	Мекемелер, ұйымдар, оғистер, кенселер, банктер, байланыс бөлімшелері	1 қызметкер
6	Емханалар, медициналық орталықтар	1 келіп кету
7	Ауруханалар, өзге де емдеу-сауыктыру мекемелері	1 төсек-орын
8	Мектептер және өзге де оку орындары	1 окушы
9	Мейрамханалар, дәмханалар, қогамдық тамақтану мекемелері	1 отыратын орын
10	Театрлар, кинотеатрлар, концерт залдары, тұнгі клубтар, ойынханалар, ойын автоматтарының залы, интернет-кафелер, компьютерлік клубтар	1 отыратын орын
11	Мұражайлар, көрмелер	Жалпы алаңы 1 м2
12	Стадиондар, спорт алаңдары	Жоба бойынша 1 орын
13	Спорт, би және ойын залдары	Жалпы алаңы 1 м2
14	Азық-түлік және өнеркәсіп-тауар дүкендері, аралас дүкендер	сауда алаңы 1 м2
15	Машиналардан сату	сауда орнының 1 м2
16	Базарлар, сауда павильондары, дүнгіршектер, сөрелер	Сауда алаңы 1 м2
17	Азық-түлік, өнеркәсіптік тауарларының көтерме базалары, қоймалары	Жалпы алаңы 1 м2
18	Тұрмыстық қызмет көрсету үйі: халыққа қызмет көрсету	Жалпы алаңы 1 м2

19	Вокзалдар, автовокзалдар, әуежайлар	Жалпы алаңы 1 м2
20	Жағажайлар, жолдардан көше сметалары	Жалпы алаңы 1 м2
21	Дәріханалар	Сауда алаңы 1 м2
22	Автотұрақтар, автомобильді жуу орындары, АЖС	1 машина-орын
23	Автомобиль шеберханалары	1 жұмысшы
24	Гараж кооперативтері, гараждар, паркингтер	1 гаражға

Коммуналдық қалдықтардың
түзілу және жинақталу
нормаларын
есептеудің қагидаларына
2-қосымша
Нысан

Тұрғын үй қоры объектісінің коммуналдық паспорты

Елді мекен, аудан, облыс _____

1. Мекенжайы _____

2. Қабаттылығы _____

3. Үйдің нөмірі _____

4. Тұрып жатқан адамдардың саны, адам _____

5. Жайлылық деңгейі: _____

а) су құбырының, газдың, көріздің болуы _____

б) жылу беру түрі (орталықтан, пешпен, жергілікті) _____

в) отынның түрі - көмір (тас көмір, қоңыр темір), ағаш отын, газ _____

г) қоқыс құбырының болуы _____

д) аула аумағының алаңы, м2 _____

жасыл екпелер бар _____

жабыны қатты _____

оның ішінде жаяусоқпақтар _____

6. Кон테йнерлердің түрі, олардың саны және сыйымдылығы _____

7. Қалдықтарды шығару кезеңділігі _____

8. Тамақ қалдықтары мен қайталама шикізатты бөлек жинау жүргізіле ме (қандай және қанша) _____

9. Қайталама шикізатты шығару кезеңділігі _____

10. Тамақ қалдықтарын шығару кезеңділігі _____

11. Қауіпті қалдықтарды бөлек жинау жүргізіле ме (қандай және қанша фракция) _____

Колдары:

Т.А.Ә. (болған жағдайда), лауазымы

Нысан

- Тұрғын емес үй-жайлар объектілерінің коммуналдық паспорты
Елді мекен, аудан, облыс _____
1. Объектінің атауы _____
 2. Мекенжайы _____
 3. Жапсарлас салынған немесе жеке тұрған (соңғысының қабатын көрсету қажет) _____
 4. Есеп айырысу бірліктерінің саны (қызметкерлер және т. б.) _____
 5. Тәулігіне өткізу қабілеті: _____
ойын-сауық кәсіпорындары үшін (орын саны) _____
қоғамдық тамақтану кәсіпорындары үшін (тағам түрі) _____
 6. Қызмет көрсететін персоналдың саны, адам _____
 7. Үй-жайдың жалпы алаңы, м² _____
сауда алаңы _____
қоймалық және қосалқы алаң _____
 8. Аула аумағының алаңы, м² _____
жасыл екпелер бар _____
жабын қатты _____
 9. Контейнерлердің типі, олардың саны және сыйымдылығы _____
 10. Қалдықтарды шығару кезеңділігі _____
 11. Тамақ қалдықтары мен қайталама шикізатты бөлек жинау жүргізіле ме (қандай және қанша) _____
 12. Қайталама шикізатты шығару кезеңділігі _____

-
13. Тамақ қалдықтарын шығару кезеңділігі _____
 14. Қауіпті қалдықтарды бөлек жинау жүргізіле ме (қандай және қанша фракция) _____

Қолдары:

Т.А.Ә. (болған жағдайда), лауазымы

Коммуналдық қалдықтардың
түзілу және жинақталу
нормаларын
есептеудің қағидаларына
3-қосымша
Нысан

Бастапқы жазба бланкісі

(күні)

объектісі бойынша

(атауы, мекенжайы)

Контейнердің р/с №	Жиналған қалдықтар қабатының биіктігі, h, м	Контеинер негізінің алаңы, S, м ²	Контеинердегі қалдықтардың көлемі, V, h*S, м ³	Қалдықтар тиелген контеинердің массасы (қоқыс тасығыш), тп, тасығыш, м ³ , кг	Бос контеинердің массасы (қоқыс тасығыш), тп, кг	Контеинердегі қалдықтардың массасы, тконт, м ³ - тп
1						
2						
...						
Тәулік ішіндегі жынысы			Vтәу			Mтәу

Коммуналдық қалдықтардың

түзілу

және жинақталу нормаларын
есептеудің қағидаларына

4-КОСЫМША

Нысан

Объектілердің топтараты бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілу мен жиналудының жиынтық айлық (маусымдық) ведомосі

20 жылғы бастап дейін

Жайлыштың типі

Тәулігіне орташа												

Колдары

Т.А.Ә. (болған жағдайда), лауазымы

Коммуналдық қалдықтардың
түзілу
және жинақталуының нормаларын
есептеудің қағидаларына
5-көсімшә
Нысан

Коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының жиынтық жылдық ведомосі

Жайлыштық типі _____

Объект	Ай	Өлшенетін бірліктің саны	Қалдықтардың жиналуы				Біртекті коэффициент емес	Бөлек жинау, кг				
			жалпы		өлшенетін бірлікке			жалпы		1	өлшенетін бірлікке	
			м3	кг	м3	кг		м3	кг	м3	кг	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Барлығы _____

Тәулігіне орташа _____

Колдары _____

Т.А.Ә. (болған жағдайда), лауазымы _____